

Cơm nhà

Bước vào quán lề đường dựng bảng “bình dân”, bác ngó qua dãy thức ăn được bày biện sẵn sàng sau lớp kính, chỉ chờ thực khách chọn món sẽ gấp vào đĩa cơm, bung ra bàn. Bác đảo qua một lượt.

Hôm nay có sườn nướng, đậu hũ dồn thịt, thịt kho hột vịt, cá chiên, mực xào thơm... Nhiều quá. Thực đơn đa dạng nhưng bụng chỉ chứa nổi một, cùng lắm là hai món thôi.

- Ăn gì bác ơi?

- Cho bác thịt kho hột vịt...

Bác lom khom ngồi xuống ghế, giở cái mũ lưỡi chai cũ sờn đặt lên bàn. Mái đầu bác lộ ra đầy sợi bạc, làn da xù xì sương gió, vầng trán nhăn nheo, áo quần luộm thuộm nhàu nhĩ, bộ dạng thường thấy nơi những người chồng người cha trụ cột gia đình ngày ngày lăn xả với đời bươn chải kiếm sống, thương vợ, chăm con khôn lớn.

Trưa trời trưa trệt. Mấy cái bàn hầu hết đã lấp kín bởi những tấm lưng thoang thoảng mồ hôi. Xa xa ngồi kia đang ngầu nghiêng cái đùi gà có lẽ là một anh xe ôm. Hai ba cậu choai choai ồn ào góc này làm thợ hồ. Mấy cô kể bên xoén xoét tám chuyện chắc buôn bán đồ lật vật ở chợ. Và đám thanh niên rôm rả bàn đó: công nhân khu chế xuất.

- Cơm đây bác ơi!

Con bé phụ việc nhanh nhẹn bung đĩa cơm ra, kèm một chén canh chua. Bác với đũa, lại tìm chén ớt. Không thấy đâu, bác gọi:

- Cho bác mấy trái ớt đi cháu.

Con bé dạ dạ chạy vào lấy ngay. Bác ngồi chờ, buồn thiu. Mấy hôm rồi vợ bác sốt cao, ra nhà thuốc mua chục viên trắng viên xanh về uống mà chẳng thấy bớt, chiều qua bác chở đi khám liền nghe ông bác sĩ phán: “Cần nhập viện!”. Vậy là hôm nay nhà còn mỗi một mình, bác đành phải tự túc khoản cơm nước.

- Ớt nè bác.

Bác cho ớt vào dầm dầm, trộn đều với nước thịt.

Chẳng bằng bà ấy được! Tay nghề nấu nướng của bà ấy mới là số một. Bác vừa nhai cơm, vừa ngẫm nghĩ. Tuần nào trong bếp cũng sẵn một nồi thịt kho hột vịt, món “ruột” của mình. Bao giờ bà ấy cũng tinh ý...

Trong tâm tưởng, bác thấy hai vợ chồng ngồi ăn cơm: mình lấy đũa xắn đôi quả trứng, gấp một nửa vào chén cho vợ, nửa cho mình, rồi vừa và cơm vừa tấm tắc: Ngon tuyệt! Ngon tuyệt! Vợ bác cười tùm tùm, múc nước kho rưới vào chén cho bác, lại gấp thêm miếng thịt.

Bác ăn cay lắm, biết tính nên bữa cơm nào bà ấy cũng bỏ sẵn vào mâm mấy trái ớt hiểm. Dầm quả ớt nát nát vào nước thịt, cay cay mặn ngọt, ăn với cơm, sao mà... tuyệt!

Nhai mấy hạt cơm trộn trạo trong miệng, bác ngó miếng trứng vừa ăn. Lắc đầu.

Hột vịt kho của vợ bác sao mà ngon bao nhiêu tuyệt bao nhiêu, thì ở đây lại dở tệ bấy nhiêu! Bác liếc cái bảng đề chữ “bình dân” to tướng dựng đằng trước kia mất một lúc. Ủ thì cũng phải, ăn cơm “bình dân” còn đòi hỏi gì nhiều.

Dĩa cơm ngoài món chính vừa gọi còn bỏ thêm một nhúm rau muống xào. Nhưng ôi thôi rau gì lại vừa dai vừa giòn, ăn chỉ muốn nhả bã.

Vợ bác vẫn thường trêu: “Ông là kén cá chọn canh lắm nhé, chẳng biết ai phục vụ nổi cho ông vừa lòng!”. “Thì có bà chứ còn ai vào đây nữa!”.

Thằng con trai độc nhất đi học xa, năm nao còn bé tý mà giờ đã ra dáng sinh viên năm hai. Cuối tuần nào gọi điện về cũng than: “Cơm sinh viên “ẹ” lắm bố ơi. Con thèm cơm mẹ...”.

Nghe nó phát âm chữ “thèm” thôi, bác cầm ống gọi bên này cũng đủ hiểu lòng con trẻ, mắt đỏ hoe: “Ráng đi con, học tốt, được nghỉ rồi về ăn thịt kho hột vịt”.

Hai cha con giống nhau, đều mê món thịt kho hột vịt mẹ nó làm. Bác nhớ ngày ấy ba người ngồi dùng cơm, hề thấy đĩa thịt kho là bao giờ thằng con trai cũng lấy múc để nước thịt chan như canh. Bác rầy: “Mặn con!”.

Cơm trắng chuyển cả thành nâu vì màu nước thịt, nó cứ xì xụp xì xụp. Có khi chẳng cần thịt trứng gì, cứ nhai không mỗi cơm với nước thịt như thế, vậy mà cu cậu ních căng tròn bụng sạch sẽ không còn hạt cơm nào vẫn đưa cho mẹ: “Con xin bát nữa”.

Bây giờ thì những bữa cơm chỉ còn lại hai ông bà già. Vợ bác tới bữa nhìn mâm cơm hay thở dài: “Tội nó quá, lên đó cơm nước cứ tạm bợ, riết rồi gầy rộc hẳn đi...”. Bác vội vã trấn an: “Trên thành phố thiếu gì món ngon, không cơm tấm thì phở, hủ tít, bánh canh... Rồi nó cũng thích nghi được thôi”.

Nói vậy chứ giờ đây, đang trong quán “bình dân” này, bác hiểu điều mình nói nào có dễ dàng gì với con trai. Bà ấy mới vắng nhà một ngày, mình mới chỉ ăn cơm ngoài một ngày, đã không chịu được. Huống chi nó quanh năm suốt tháng...

Cái cảm giác một mình im lặng ngồi ăn bên những người xa lạ, tai phải nghe loáng thoáng mấy mẩu chuyện vụn vặt xa xôi mình chẳng hề dính líu liên quan, quả vô cùng đơn độc. Hàng ngày bác có chuyện vui chuyện buồn, tin tức trên báo trên đài gì mình đọc mình nghe, được tới bữa đều vừa ăn vừa tâm tình với vợ, bà ấy lại kể bác nghe chuyện ngoài đường ngoài chợ, những điều mắt thấy tai nghe, cứ thế cùng trao đổi thông tin, rõ thêm chuyện lại hiểu nhau hơn.

Ăn cơm mà mạnh ai biết người nấy, cố cho xong bữa rồi thôi, buồn lắm! Mỗi người mỗi việc, đến bữa là dịp để gặp nhau, không tranh thủ thì còn lúc nào. Bác thì nghĩ thế, vậy mà trên đài người ta vẫn khuyên: “Không nên vừa nói vừa ăn, dễ đau bao tử”.

Có đau chút cũng được, còn hơn ở chung một nhà mà chẳng mấy khi chuyện trò cùng nhau.

“Con Mai mới bị chồng đánh nữa đó mày, tội nó ghê. Thằng chả tối ngày nhậu nhẹt say xỉn, chỉ khổ vợ khổ con...”. “Sao nó không bỏ quách cho rồi, cái hạng đàn ông hèn hạ vương chi cho mệt xác!”. Hai cô ngồi kế bên đang “bà tám”. Bác nhai cơm, chẳng hiểu sao trong đầu lại tưởng tượng ra một bữa cơm không phải của nhà mình.

Bữa cơm ấy có “cô Mai” và “ông chồng say xỉn tối ngày”, thêm một đứa con gái nhỏ xinh như thiên thần. Cô Mai bới cho chồng một chén cơm, lại gấp bỏ lên trên miếng đậu hũ chiên: “Anh ăn đi cho nóng!”.

Ông chồng cười hiền hậu, khác hẳn những khi mang cơn say triền miên khuya khoắt về nhà đập cửa om sòm, la lối inh ỏi. Cắn miếng đậu hũ nóng giòn, hết ngấm vợ lại sang con gái. Tự nhiên mắt anh cay cay, chỉ bật ra được vài tiếng: “Em ơi... tha lỗi cho anh...”.

Những ông chồng say xỉn có thể thức tỉnh khi ăn một bữa cơm nhà vợ nấu hay không? Bác tin rằng có. Vì người đàn ông nào đứng trước bao nhiêu thăng trầm cuộc sống đe dọa vật ngã cũng có thể tìm niềm xoa dịu bởi bàn tay đảm đang chu tất của vợ thương yêu, thay cho chén đắng chén cay nơi những quán nhậu xô bồ ngoài kia.

Bác húp canh xong, lấy tăm trong hũ rồi kêu tính tiền.

- Mười hai nghìn bác ạ!

Đưa tiền cho con bé, bác bước khỏi quán. Mặt trời đứng bóng chói chang. Bác tạt qua quán cháo bên kia đường. Máng cái cặp lồng lên xe, bác chạy bon bon một lúc thì đến bệnh viện, leo cầu thang vào phòng số 41.

“Bà thấy đỡ hơn chưa, tôi đem cháo cho bà đây”. - Bác gỡ cặp lồng khói bốc nghi ngút, đưa cho vợ cái muỗng. Vợ bác nằm trên giường bệnh trắng muốt, kéo gối ngồi lên:

- Đỡ rồi ông ạ. Khổ thân ông quá...

- Khổ thân bà ấy chứ. Nhà bao nhiêu việc cứ vợ hết vào để đến đổ bệnh ra. Ăn đi cho nóng, bà.

- Ông ăn chưa?

- Rồi, bà...

- Ông ăn gì?

- ... Cơm bình dân. Thịt kho hột vịt. Rau muống xào. Canh chua.

Bà nhìn bác lặng im, múc một muỗng cháo cho vào miệng.

“Ăn nóng cho già cảm đi ông!”. Nhớ những lần trái gió trở trời bác đổ bệnh, bà ấy đều nấu một nồi cháo to. Khi cháo thịt bằm, lúc cháo trắng hột vịt muối, lại lấm lấm cả cháo tim cháo cật.... Bà vốn khéo tay hay làm, món nào món nấy ăn rồi cũng khiến bác thòm thèm mong có lần sau được xơi thêm. “Muốn bệnh nữa sao ông, mà cứ thèm cháo?”.

Thế mà lần này đến lượt bà ấy ốm, bác lại mua cháo từ ngoài vào. Cháo ở ngoài cách nào bằng cháo bà ấy nấu cho được... Bác rung rung, thốt lên khẽ khàng: “Bà ơi, tôi thương bà lắm...”.

Người vợ một đời vì chồng vì con cần mẫn tảo tần quên mất mái tóc huyền đen nhánh khi xưa dần nhường chỗ cho sợi trắng sợi bạc xâm chiếm xơ xác, làn da trắng mịn gương mặt tươi xinh thuở nào giờ đây là hai đôi mắt hằn đầy vết dấu chân chim. Dầu thế, trong mắt bác, cũng như bữa cơm nhà, ai hơn được bà ấy. Vợ bác là người đẹp nhất.

“Tôi cũng thương ông. Tôi phải mau khoẻ để còn về làm cơm cho ông ăn nữa, khổ thân ông, cơm hàng cháo chợ nuốt chi nổi...”.

* * *

“Mẹ đã đỡ chưa bố, con lo quá!” - Giọng thằng con thẳng thốt trong điện thoại.

- Đỡ rồi con, chiều bác sĩ cho về rồi. Không phải lo lắng gì, trên ấy rảnh mà học tốt.

- Dạ...

- Ủ, cứ thế nhé. Đầu tháng bố gửi tiền. Ăn uống cho đàng hoàng, có sức để học!

- Bố ơi...

- Gì con?

Giọng con trai bỗng chùng hẫ xuống. Như một mối giao cảm vô hình giữa cha và con, bác biết nó sẽ nói một câu làm tim bác thắt lại, nghẹn đi tột cùng: “Con... thèm cơm mẹ...”.